EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 23.3.2012
COM(2012) 120 final

2012/0056 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o zahtevi, da države članice v interesu Evropske unije ratificirajo Mednarodno konvencijo iz Hongkonga o varnem in okolju prijaznem recikliranju ladij iz leta 2009 ali pristopijo k njej

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Razvoj in nadaljnja uporaba škodljivih in nevarnih praks razstavljanja ladij je zelo zaskrbljujoča. Večina velikih trgovskih morskih plovil se ob koncu obratovalne dobe še vedno razstavlja v podstandardnih obratih v Aziji (v Indiji, Pakistanu in Bangladešu), običajno po „plažni“ metodi ter z znatnimi vplivi na okolje in zdravje.

Pričakuje se, da se bodo razmere poslabšale, saj se pričakuje, da bo v naslednjih letih zaradi presežne zmogljivosti svetovnega ladjevja, ki bo po ocenah trajala še najmanj 5 do 10 let, v razstavljanje poslanih veliko ladij. Poleg tega se pričakuje, da bodo v prihajajočem obdobju recikliranja znatno večjega števila ladij zaradi postopne izločitve tankerjev z enojnim trupom (2015) največje koristi imeli najbolj podstandardni obrati.

Veljavna zakonodaja[1] na mednarodni in evropski ravni se je izkazala za neučinkovito pri odpravi teh praks recikliranja ladij.

Sedanje razširjeno neupoštevanje zakonodaje je povezano z naslednjim:

- premajhno zmogljivostjo recikliranja, ki je zlasti za največje trgovske ladje na voljo v državah OECD;
- močno in nelojalno konkurenco med podstandardnimi obrati in drugimi obrati z višjimi tehničnimi standardi, ki lahko pokrivajo le tržne niše za posebne vrste ladij, kot so male ladje in vladna plovila, vključno z vojnimi ladjami, ali ladjevje zavezanih lastnikov ladij;
- dejstvom, da veljavna zakonodaja ni prilagojena posebnostim ladij in mednarodnega pomorskega prometa.

Za izboljšanje stanja so pogodbenice Baselske konvencije leta 2004 Mednarodno pomorsko organizacijo (International Maritime Organization – IMO) pozvale, naj pripravi obvezne zahteve za recikliranje ladij[2].
Mednarodna pomorska organizacija je maja 2009 sprejela Konvencijo iz Hongkonga o varnem in okolju prijaznem recikliranju ladij (v nadaljnjem besedilu: Konvencija iz Hongkonga). Konvencija bo lahko začela veljati in učinkovati šele, ko jo bo ratificiralo dovolj velikih držav zastave in držav, v katerih se reciklaža izvaja.
Evropska unija in njene države članice so primerjale stopnji nadzora in izvrševanja, ki ju v celoti zagotavljata Konvencija iz Hongkonga in Baselska konvencija. Aprila 2010 je bil dosežen sklep, da je „v smislu predhodne ocene in z vidika življenjskega kroga mogoče sklepati, da Konvencija iz Hongkonga očitno zagotavlja stopnjo nadzora in izvrševanja, ki je vsaj enaka stopnji, ki jo zagotavlja Baselska konvencija za ladje, ki so odpadek v skladu z Baselsko konvencijo, in za ladje, za katere se uporablja Konvencija iz Hongkonga, ter ladje, ki se obravnavajo podobno v skladu s členom 3(4) slednje konvencije[3]“.

---

1 Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov na evropski ravni ter Baselska konvencija o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja na mednarodni ravni.

2 Sklep VII/26 o okolju prijaznem upravljanju razstavljanja ladij, sprejet na 7. konferenci podpisnic Baselske konvencije.

3 Predložene ugotovitve Evropske unije in njenih držav članic so na voljo na http://archive.basel.int/ships/oewg-vii12-comments/comments/eu.doc.

Pogodbenice Baselske konvencije so oktobra 2011 spodbudile ratifikacijo Konvencije iz Hongkonga, da bi omogočile začetek njene veljavnosti[4].

Na evropski ravni je Komisija leta 2007 sprejela zeleno knjigo o boljšem razstavljanju ladij, leta 2008 pa sporočilo, v katerem predlaga strategijo EU o razstavljanju ladij[5]. V tej strategiji so predlagani ukrepi za čimprejšnje izboljšanje pogojev za razstavljanje ladij, vključno z vmesnim obdobjem pred začetkom veljavnosti Konvencije iz Hongkonga[6]: tj. pripravo za določitev ukrepov glede ključnih elementov Konvencije, spodbuditev prostovoljnih dejavnosti industrije, zagotavljanje tehnične pomoči in podpore državam v razvoju ter boljše izvajanje veljavne zakonodaje.

Svet je podprl Konvencijo iz Hongkonga in poudaril, da ta predstavlja pomemben dosežek mednarodne skupnosti, zagotavlja celovit sistem nadzora in izvrševanja od „začetka do konca“, ter odločno spodbujal države članice EU, naj prednostno ratificirajo Konvencijo iz Hongkonga, da bi omogočile čim prejšnji začetek njene veljavnosti ter zagotovile dejanske in učinkovite spremembe v praksi[7].

---

4 Sklep X/AA o okolju prijaznem razstavljanju ladij, sprejet na 10. konferenci pogodbenic Baselske konvencije.

5 Sporočilo COM(2008) 767 konč. z dne 19. novembra 2008, v katerem je predstavljena strategija EU za boljše razstavljanje ladij, in njena ocena učinka v Delovnem dokumentu služb Komisije SEC(2008) 2846.

6 Mednarodna konvencija iz Hongkonga o varnem in okolju prijaznem recikliranju ladij.

7 Sklepi Sveta za okolje z dne 21. oktobra 2009 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/envir/110626.pdf).

2012/0056 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o zahtevi, da države članice v interesu Evropske unije ratificirajo Mednarodno konvencijo iz Hongkonga o varnem in okolju prijaznem recikliranju ladij iz leta 2009 ali pristopijo k njej

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) v povezavi s členom 218(6)(a)(v) in prvim pododstavkom člena 218(8) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Za ladje, ki predstavljajo odpadek, se na mednarodni ravni uporablja Baselska konvencija o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja. Na evropski ravni se za takšne ladje uporablja Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov[8]. Z navedeno uredbo se izvajata Baselska konvencija in sprememba Konvencije[9], sprejeta leta 1995, ki še ni začela veljati in uvaja prepoved izvoza nevarnih odpadkov iz držav članic Unije v države, ki niso članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Ker ladje vsebujejo nevarne odpadke, se običajno razvrščajo med nevarne odpadke, zato se jih ne sme izvažati za recikliranje v obratih v državah, ki niso članice OECD.

(2) Pri prizadevanju za uporabo veljavne zakonodaje v zvezi z ladjami se na mednarodni in evropski ravni pojavljajo velike težave.

(3) Mednarodna konvencija iz Hongkonga o varnem in okolju prijaznem recikliranju ladij iz leta 2009 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) je bila sprejeta 15. maja 2009 pod pokroviteljstvom Mednarodne pomorske organizacije (IMO) kot rezultat razprav Mednarodne konference o varnem in okolju prijaznem recikliranju ladij[10].

(4) Cilj Konvencije je zagotoviti, da ladje, ko se ob koncu obratovalne dobe razstavijo, ne pomenijo nepotrebnih tveganj za zdravje ljudi, varnost in okolje. Konvencija

---

8 UL L 190, 12.7.2006, str. 1.

9 Sprememba Baselske konvencije („Baselska prepoved“), ki so jo pogodbenice Baselske konvencije sprejele s Sklepom III/1.

10 Sklepna listina Konference (SR/CONF/45).

obravnava vsa vprašanja v zvezi z razstavljanjem ladij ter težave v zvezi z delovnimi in okoljskimi pogoji na več lokacijah za razstavljanje ladij po svetu.

(5) Okolju prijazno upravljanje razstavljanja ladij je prednostna naloga Evropske unije[11], predčasno izvajanje Konvencije pa je eden od ključnih ukrepov, predlaganih v sporočilu Komisije „Strategija EU za boljše razstavljanje ladij“[12].

(6) Vendar do zdaj še nobena od držav članic ni ratificirala Konvencije ali pristopila k njej, podpisale pa so jo le tri države članice. Ratifikacija Konvencije s strani držav članic ali pristop k njej bi imel na mednarodnem prizorišču velik pomen in bi pospešil začetek njene veljavnosti.

(7) Nekatere določbe Konvencije spadajo v izključno pristojnost Unije v zvezi z recikliranjem ladij.

(8) Unija ne more ratificirati Konvencije, saj so njene pogodbenice lahko samo države.

(9) Svet zato mora od držav članic zahtevati, da v interesu Unije ratificirajo konvencijo ali pristopijo k njej –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Ob začetku veljavnosti Uredbe (EU) št. XX Evropskega parlamenta in Sveta (*o recikliranju ladij*) za izvajanje Mednarodne konvencije iz Hongkonga o varnem in okolju prijaznem recikliranju ladij („Konvencije“), sprejete 15. maja 2009 pod pokroviteljstvom Mednarodne pomorske organizacije, države članice Konvencijo ratificirajo ali pristopijo k njej v zvezi z deli, ki spadajo v izključno pristojnost Unije.

Člen 2

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da nemudoma deponirajo instrumente ratifikacije Konvencije ali pristopa h Konvenciji pri generalnem sekretarju Mednarodne pomorske organizacije in, vsekakor pa najpozneje v treh letih po datumu začetka veljavnosti tega sklepa.

Napredek v zvezi z ratifikacijo ali pristopom se pregleda najpozneje v petih letih po datumu začetka veljavnosti tega sklepa.

---

[11] Sklepne ugotovitve Sveta z dne 20. novembra 2006.

[12] COM(2008) 767 konč.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik